

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **Dr. rer. oec. Ing. V. H., Ph.D., MBA, IČO: xxx**
sídlem xxx, xxx xxx
zastoupený JUDr. Janem Malým, advokátem
AK Hartman, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o.
sídlem Sokolská 5/49, 186 00 Praha 8
adresa pro doručování: Malé náměstí 124, 500 03 Hradec Králové

proti
žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 21. 1. 2022, č. j. MSP-73/2021-ODKA-ROZ/3

takto:

- I. Rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 21. 1. 2022 č. j. MSP-73/2021-ODKA-ROZ/3 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 26 262 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Jana Malého, advokáta.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí, kterým byl podle ust. § 152 odst. 6 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) zamítnut jeho rozklad proti rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ze dne 30. 8. 2021 č. j. MSP-22/2021-OINS-SRZT/11 (dále také „prvoinstanční rozhodnutí“), kterým bylo rozhodnuto o tom, že žalobce je vinen tím, že ačkoli měl podle § 8 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění účinném do 31. 12. 2020, povinnost vykonávat znaleckou činnost řádně, tak dne 9. 5. 2017 vypracoval a dne 8. 8. 2019 na hlavním líčení před Městským soudem v Praze, č. j. 10 T 12/2017, a dne 29. 6. 2020 na veřejném zasedání před Vrchním soudem v Praze, č. j. 6 To 40/2019, stvrdil znalecký posudek č. 334-21-2017, ve kterém při stanovení ceny obvyklé nepostupoval metodologicky správně, neboť tuto cenu určil v rozporu se zavedenými odbornými postupy tak, že ji namísto porovnání s více cenami ztotožnil s nabídkovými cenami jediné společnosti, a to faama cz s.r.o., IČO: 285 09 927, se sídlem Barrandovská 472/52, 152 00 Praha 5, tedy vykonal znaleckou činnost v rozporu s § 8 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění účinném do 31. 12. 2020, čímž spáchal přestupek podle § 25a odst. 1 písm. a) zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění účinném do 31. 12. 2020, za což mu byla podle § 25a odst. 3 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění účinném do 31. 12. 2020 (dále také „zákon o znalcích a tlumočnících“), uložena pokuta ve výši 70 000 Kč, a dále podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízeních o nich, ve znění pozdějších předpisů, a povinnost nahradit náklady správního řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč.
2. Žalobce v žalobě namítal nezákonnost rozhodnutí ministra spravedlnosti spočívající v nedostatku věcné příslušnosti, kterou spatřoval v tom, že Ministerstvo spravedlnosti především polemizuje nad správností závěrů znaleckého posudku, což však nespadá pod skutkovou podstatu uvedenou v § 25a odst. 1 písm. a) zákona o znalcích a tlumočnících, z jejíhož spáchání byl žalobce uznán vinným. V této souvislosti žalobce poukázal na to, že je tak číněno osobami, které nedisponují dostatečně odbornými znalostmi, které jsou třeba k posouzení otázek, jež jsou znaleckým posudkem řešeny. Podle žalobce v napadeném rozhodnutí ministra spravedlnosti je zmíněna zásada komplexnosti, úplnosti, opakovatelnosti a transparentnosti, které musí být znalcem či znaleckým ústavem dodržovány. Žalobce má za to, že pokud zní výroková věta prvoinstančního rozhodnutí tak, že /znalec/ nepostupoval metodologicky správně, neboť tuto cenu určil v rozporu se zavedenými odbornými postupy tak, že ji namísto porovnání s více cenami ztotožnil s nabídkovými cenami jediné společnosti, nejedná se o přezkoumávání řádnosti znaleckého posudku tak, jak je vykládán § 8 zákona o znalcích a tlumočnících, ale o přezkoumávání správnosti znaleckého posudku. Žalobce je pak přesvědčen o tom, že jeho znalecký posudek, jehož zpracování je předmětem přestupkového řízení, je komplexní, opakovatelný, úplný i transparentní.
3. Dále žalobce namítal nenaplnění skutkové podstaty přestupku, ze kterého byl uznán vinným. Poukázal na nedostatečně zjištěný skutkový stav věci. Zdůraznil, jakým způsobem stanovil cenu obvyklou, stejně jako uvedl okolnosti, které měly vliv na její určení. Dále byl ve znaleckém posudku uveden i interval, ve kterém se cena obvyklá pohybovala (minimální a maximální cena). Měl za to, že dostatečným způsobem odůvodnil své závěry, které jsou díky tomu přezkoumatelné a tím tedy splnil svoji povinnost vykonávat znaleckou činnost řádně podle § 8 zákona o znalcích a tlumočnících. Podle žalobce Ministerstvo spravedlnosti polemizuje s věcnou správností určení ceny obvyklé, na což ust. § 8 zákona o znalcích a tlumočnících nedopadá. Současně žalobce konstatoval, že při jednání dne 29. 6. 2020 před Vrchním soudem v Praze nedošlo ke spáchání žádného přestupku. Vrchní soud v Praze zadal žalobci v podstatě nové otázky, nové zadání za jiného stavu poznání, kdy mu bylo uloženo zejména vzít za podklad pro určení ceny cenové nabídky 3 – 5 společností, na což žalobce soudu odpověděl, že uvedený předpoklad nelze v daném případě splnit. Podle žalobce v tento den proběhlo izolované jednání, které nestvrzovalo znalecký posudek, ke znaleckému posudku se nevyjadřovalo, a znalec odpovídal na otázky soudu způsobem, kterým zcela nepochybně nespáchal žádný přestupek podle zákona o znalcích a tlumočnících.

4. Žalobce rovněž namítal zneužití správního uvážení, které spočívá v tom, že Ministerstvo spravedlnosti, resp. ministr spravedlnosti selektivně vybírali pasáže znaleckého posudku, aniž by jej přezkoumali komplexně a provedli své vlastní znalecké zkoumání. Podle žalobce došlo k promlčení přestupku.
5. V neposlední řadě žalobce namítal, že Ministerstvo spravedlnosti postupovalo v rozporu s § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Žalobce totiž ve svém vyjádření ze dne 26. 7. 2021 požádal, aby řízení bylo doplněno o odborné posouzení znaleckého posudku, aby bylo vyžádáno stanovisko profesního či zájmového sdružení sdružujících znalce, aby bylo vyžádáno stanovisko od Asociace znalců a odhadců České republiky, z. s., IČO: 494 65 236. Žalobce také uvedl, že Ministerstvo spravedlnosti nicméně tento důkaz neprovedlo, nota bene se tímto návrhem ani nezabývalo.
6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě nejprve zrekapituloval průběh správního řízení, a poté reagoval na žalobní námítky. Vyjádřil se k tvrzenému nedostatku věcné příslušnosti žalovaného, k tvrzenému nenaplnění skutkové podstaty přestupku, k tvrzenému zneužití správního uvážení, k tvrzenému promlčení přestupku i k tvrzenému zkrácení procesních práv žalobce, přičemž žádnou z těchto námitek žalobce neshledal důvodnou. Měl za to, že byly shromážděny veškeré nutné podklady k vydání prvoinstančního i napadeného rozhodnutí, tato rozhodnutí jsou podle žalovaného přezkoumatelná a v souladu se zákonem Zároveň i postup žalovaného, který vydání rozhodnutí předcházela, nevykazuje žádné vady, které by způsobovaly jejich nezákonnost. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
7. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
8. Při jednáních konaných před zdejším soudem dne 23. 7. 2024 a dne 5. 11. 2024 právní zástupci žalobce a žalovaného setrvali na svých právních názorech a procesních stanoviscích.
9. Pokud jde o věc samotnou, ve správním spise se nachází tyto podstatné dokumenty: průvodní dopis Krajského soudu v Praze ze dne 22. 2. 2021, příkaz správního orgánu prvního stupně ze dne 11. 6. 2021 č. j. MSP-22/2021-OINS-SRZT/4, odpor žalobce ze dne 16. 6. 2021, vyjádření žalobce ze dne 26. 7. 2021, rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 30. 8. 2021 č. j. MSP-22/2021-OINS-SRZT/11, rozklad žalobce ze dne 15. 9. 2021, žalobou napadené rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 21. 1. 2022 č. j. MSP-73/2021-ODKA-ROZ/3.
10. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 24. 2. 2021 bylo žalovanému z důvodu změny právní úpravy postoupeno, na základě průvodního dopisu Krajského soudu v Praze ze dne 22. 2. 2021 sp. zn. Spr 752/2021, oznámení Policie České republiky, obvodního ředitelství policie Praha II, ze dne 11. 2. 2021 č. j. KRPA-303712-12/PŘ-2020-001210 o přestupku, kterého se měl dopustit žalobce. Správní orgán prvního stupně vydal dne 11. 6. 2021 pod č. j. MSP-22/2021-OINS-SRZT/4 příkaz, v němž žalobce uznal vinným tím, že ačkoliv měl podle § 8 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících povinnost vykonávat znaleckou činnost řádně, tak dne 9. 5. 2017 vypracoval a dne 8. 8. 2019 na hlavním líčení před Městským soudem v Praze sp. zn. 10 T 12/2017, a dne 29. 6. 2020 na veřejném zasedání před Vrchním soudem v Praze sp. zn. 6 To 40/2019, stvrdil znalecký posudek č. 334-21-2017, který dle správního orgánu prvního stupně trpěl vadou spočívající v tom, že žalobce při stanovení ceny obvyklé nepostupoval metodologicky správně, neboť tuto cenu určil v rozporu se zavedenými odbornými postupy tak, že ji namísto porovnání s více cenami ztotožnil s nabídkovými cenami jediné společnosti faama cz s.r.o., IČO: 285 09 927, se sídlem Barrandovská 472/52, 152 00, Praha 5, tedy vykonal znaleckou činnost v rozporu s § 8 zákona o znalcích a tlumočnících, čímž došlo ke spáchání přestupku podle § 25a odst. 1 písm. a) zákona o znalcích a tlumočnících. Za to byla žalobci podle § 25 a odst. 3 zákona o znalcích a tlumočnících uložena

pokuta ve výši 70 000 Kč. Dne 17. 6. 2021 byl správnímu orgánu prvního stupně doručen odpor žalobce proti příkazu ze dne 11. 6. 2021. Podáním odporu byl příkaz zrušen a řízení dále pokračovalo. Správní orgán prvního stupně svým přípisem ze dne 24. 6. 2021 č. j. MSP-22/2021-OINS-SRZT/6 žalobce vyrozuměl o skutečnosti, že v řízení byly shromážděny podklady pro rozhodnutí v řízení o přestupku. Současně byl vyzván, aby se k předmětným podkladům vyjádřil podle § 36 odst. 3 správního řádu ve lhůtě 5 dnů ode dne doručení výzvy. Dne 30. 6. 2021 obdržel správní orgán prvního stupně od žalobce žádost o nahlédnutí do spisu spolu s prodloužením lhůty k vyjádření ve věci. Žalobce do správního spisu nahlédl dne 8. 7. 2021. Žalobci byla prodloužena lhůta pro vyjádření do 26. 7. 2021. Správní orgán prvního stupně dne 27. 7. 2021 obdržel vyjádření žalobce ze dne 26. 7. 2021, ve kterém žalobce namítal, že přestupek kladený mu za vinu, je promlčen, Podle žalobce příkaz neobsahoval vymezení a konkretizování, s jakou určitou povinností je jeho jednání a činnost vykonávaná podle konkrétního zadání zadavatele v rozporu. Uvedl, že jeho jednání nemůže být postižitelné jako přestupek podle zákona o znalcích a tlumočnících. Rovněž žádal o to, aby řízení bylo doplněno o odborné posouzení znaleckého posudku (stanovisko profesního či zájmového sdružení sdružující znalce podle § 25e zákona o znalcích a tlumočnících k otázkám úrovně stanovení intervalu ceny obvyklé v marketingu v období, ke kterému se vztahuje znalecký posudek). Dne 30. 8. 2021 správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí č. j. MSP-22/2021-OINS-SRZT/11, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobce dopustil přestupku specifikovaného ve výroku daného rozhodnutí. Dne 31. 8. 2021 bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně žalobci doručeno prostřednictvím datové schránky. Dne 15. 9. 2021 podal žalobce proti všem výrokům rozhodnutí správního orgánu prvního stupně rozklad. Lhůta pro podání rozkladu, byla žalobcem dodržena. Žalobce v rozkladu odkázal na své vyjádření ve věci ze dne 26. 7. 2021, tedy opětovně poukázal na to, že řízení o přestupku mělo být zastaveno, jelikož odpovědnost za přestupek zanikla, resp. skutek, o němž se vede řízení, se nestal, nebo není přestupkem. Navrhl, aby bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušeno a řízení o přestupku zastaveno. Žalobou napadeným rozhodnutím ministr spravedlnosti shledal přezkoumatelným rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, neboť jeho odůvodnění je jasné, srozumitelné a ucelené a plynou z něj právní závěry, jakož i úvahy, jimiž byl správní orgán prvního stupně veden, když žalobce shledal vinným ze spáchání předmětného přestupku. Ministr spravedlnosti neshledal žádnou vadu napadeného rozhodnutí ani řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, jež by mohla zapříčinit rozpor rozhodnutí správního orgánu prvního stupně s právními předpisy, stejně jako neshledal ani nesprávnost, k níž by musel přihlídnout ve veřejném zájmu. Shledal postup orgánu prvního stupně a jeho rozhodnutí v souladu s právním řádem České republiky a námitky žalobce považoval za nedůvodné. Rozklad ministr spravedlnosti žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 21. 1. 2022 č. j. MSP-73/2021-ODKA-ROZ/3 zamítl.

11. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
12. Podle § 2 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, odpovědnost za přestupek se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.
13. Podle § 8 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, znalci jsou povinni vykonávat znaleckou činnost řádně, ve stanovené lhůtě, oboru a odvětví, pro které byli jmenováni.
14. Podle § 25a odst. 1 písm. a) zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, znalec se dopustí přestupku tím, že vykoná znaleckou činnost v rozporu s § 8. Podle odst. 3 lze za přestupek podle odst. 1 písm. a) uložit pokutu do 100 000 Kč nebo vyškrtnutí ze seznamu znalců a tlumočníků.
15. Podle § 13 odst. 1 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 37/1967 Sb., o provedení zákona o znalcích a tlumočnících, příslušný orgán, který v řízení ustanovil znalce, vymezí ve svém opatření jeho úkol, podle okolností případu též formou otázek tak, aby se znalec zabýval jen takovými skutečnostmi, k jejichž posouzení je třeba jeho odborných znalostí. Podle odst. 2 v posudku uvede znalec popis zkoumaného materiálu, popřípadě jevů, souhrn skutečností, k nimž při úkonu přihlížel

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

(nález), a výčet otázek, na které má odpovědět, s odpověďmi na tyto otázky (posudek). Podle odst. 3 písemný znalecký posudek musí být sešit, jednotlivé strany očíslovány, sešivací šňůra připevněna k poslední straně posudku a přetištěna znaleckou pečeti. Podle odst. 4 na poslední straně písemného posudku připojí znalec znaleckou doložku, která obsahuje označení seznamu, v němž je znalec zapsán, označení oboru, v němž je oprávněn podávat posudky, a číslo položky, pod kterou je úkon zapsán ve znaleckém deníku. Podle odst. 5 je znalec povinen písemný posudek na požádání státního orgánu osobně stvrdit, doplnit nebo jeho obsah blíže vysvětlit. Podle odst. 6 při ústním posudku podaném do protokolu uvedou se též údaje, které jsou předmětem znalecké doložky.

16. Za účelem úpravy postupu správních orgánů v některých správních řízeních ve věcech znalců a tlumočnicků přijalo Ministerstvo spravedlnosti Instrukci. Dle § 1 Instrukce se řádným výkonem znalecké nebo tlumočnické činnosti ve smyslu § 8 zákona o znalcích a tlumočnických rozumí nejen dodržení stanovených formálních a obsahových náležitostí úkonu (§ 13 a § 14 vyhlášky), ale též provedení úkonu s náležitou odbornou péčí (*lege artis*). Správní orgán je oprávněn ověřit, zda je závěr posudku přezkoumatelný a postup znalce opakovatelný, zda neodporuje zásadám formální logiky, zda měl znalec k dispozici všechny relevantní podklady a náležitě je v posudku označil a zda s přihlédnutím ke vstupním informacím použil určitou metodu, postup či údaj důvodně; bere při tom v úvahu i způsob, jakým znalec vysvětlil posudek orgánu veřejné moci v rámci výsledku, případně též závěr revizního znaleckého posudku. Za daným účelem si správní orgán zpravidla vyžádá součinnost sboru pro znalecké otázky.
17. Soud se rovněž zabýval otázkou určení relevantní právní úpravy z hlediska časové působnosti, neboť v době od spáchání řešeného skutku (květen 2017) do zahájení přestupkového řízení (červen 2021) došlo ke změně právní úpravy a k přijetí nového znaleckého zákona (zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech) a prováděcích předpisech.
18. Soud shledal, že žalovaný ve výroku prvostupňového rozhodnutí zcela jednoznačně označil konkrétní ustanovení zákona o znalcích a tlumočnických, podle kterých dospěl k závěru, že jednání obviněného naplnilo všechny znaky skutkové podstaty přestupku, tedy ust. § 25a odst. 1 písm. a) zákona o znalcích a tlumočnických ve spojení s § 8 téhož zákona. Z odůvodnění se pak dále podává, že žalovaný za deliktní jednání považoval porušení povinnosti řádného výkonu znalecké činnosti ve smyslu § 8 zákona o znalcích a tlumočnických.
19. Jak plyne ze shora citované právní úpravy, odpovědnost za přestupek bylo v řešeném případě třeba posuzovat podle zákona účinného v době spáchání přestupku. Podle nové právní úpravy účinné od 1. 1. 2021 by se postupovalo pouze v případě, kdy by tato byla pro žalobce příznivější.
20. V neposlední řadě je také třeba zdůraznit, že přestože žalobou napadené rozhodnutí vydal ministr spravedlnosti, za žalovaného je třeba považovat Ministerstvo spravedlnosti. Jak totiž plyne z ustálené judikatury, směřuje-li žaloba proti rozhodnutí vedoucího ústředního orgánu státní správy, je žalovaným tento ústřední orgán (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2006 č. j. 4 As 57/2005-64 nebo ze dne 29. 4. 2020 č. j. 2 As 157/2019-35).
21. Předmětného přestupku se měl žalobce dopustit tím, že znaleckou činnost nevykonával řádně. Napadeným rozhodnutím byl žalobce shledán vinným z onoho přestupku, který měl spáchat zvolením nesprávné metody při zpracování znaleckého posudku.
22. Zdejší soud v rozsudku ze dne 27. 3. 2024 č. j. 4 A 56/2022-61 konstatoval: „Žalovaný však povinnosti dostatečného výkladu neurčitého právního pojmu, který tvoří základ předmětné skutkové podstaty, nedostál. Své úvahy ohledně požadavků na kvalitu posudku žalovaný vtělil zejména do bodů 9-12 prvostupňového rozhodnutí, kdy se však jedná o zcela izolované teoretické úvahy ohledně definic kritérií úplnosti, opakovatelnosti, odůvodněnosti a transparentnosti. Z těchto úvah však není patrné, z jakých zdrojů žalovaný vycházel, není uvedena žádná odborná literatura, ani judikatura, jedná se v podstatě o čisté konstatování žalovaného, že ke splnění požadavku úplnosti musí být použita metoda, takové konstatování však není nijak blíže odůvodněno. Přitom se nejedná ani o všeobecně známou skutečnost, že by v každém znaleckém posudku musela být uvedena metoda. Přesvědčení žalovaného, že v

posudku musí být uvedena metoda, však samo o sobě nestačí ke zdůvodnění závěru, že neuvedení metody naplňuje skutkovou podstatu porušení povinnosti řádného výkonu znalecké činnosti ve smyslu § 8 ve spojení s § 25a odst. 1 písm. a) ZZT.“

23. Jestliže dle odkazovaného rozsudku neuvedení metody nenaplňuje skutkovou podstatu porušení řádného výkonu znalecké činnosti dle § 8 ve spojení s § 25a odst. 1 písm. a) zákona č. 36/1967 Sb., stejně tak daná skutková podstata nemůže být naplněna ani použitím nesprávné metody ve znaleckém posudku.
24. Žalobce veškeré jemu vytýkané skutky spáchal před nabytím účinnosti zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech, účinného od 1. 1. 2021. Zatímco v právní úpravě účinné od 1. 1. 2021 zákonodárce výslovně stanoví povinnost postupu znalce v souladu s obecně uznávanými postupy a standardy daného oboru a odvětví a klade důraz na metodu (srov. § 28 odst. 5 zákona č. 254/2019 Sb.: „*Znalecký posudek musí být kromě odůvodněných případů zpracován v souladu s obecně uznávanými postupy a standardy daného oboru a odvětví. V souladu s obecně uznávanými postupy a standardy obsahuje závěr posudku jednoznačné odpovědi na položené otázky; pokud podklady nebo metoda neumožňují znalci vyslovit jednoznačný závěr, uvede znalec skutečnosti snižující přesnost závěru.*“), právní úprava účinná v době, kdy žalobce spáchal jemu vytýkané jednání, takové požadavky nestanovila, když jediné zákonné kritérium, které měl žalobce svým jednáním porušit, představuje požadavek řádného výkonu znalecké činnosti (§ 8 zákona č. 36/1967 Sb.).
25. K tomu lze citovat ze shora odkazovaného rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 3. 2024 č. j. 4 A 56/2022-61: „*V této souvislosti soud souhlasí se závěrem žalovaného, že nová právní úprava ZZKÚ a souvisejících předpisů je zcela jistě úpravou přísnější, a tedy její použití ve prospěch pachatele nepřipadá v úvahu. Obsahuje mnohem podrobnější, propracovanější a prováděnější pravidla. Zatímco původní právní úprava stanovovala obsahové náležitosti znaleckého posudku de facto pouze v § 13 vyhlášky ZZT, kde se omezila na požadavek uvedení popisu zkoumaného materiálu, případně jevů, souhrnu skutečností, k nimž znalec přiblížil, a výčtu otázek, ZZKÚ stanovuje požadavky na znalecký posudek i na samotný postup znalce hned v několika ustanoveních samotného zákona i vyhlášky (srov. např. § 28 odst. 1 ZZKÚ, §§ 41, 42, 52, 56, 58 vyhlášky ZZKÚ), přičemž na znalce klade zvýšené nároky tím, že podrobněji specifikuje náležitosti znaleckých posudků, požadavky na kvalitu znaleckých postupů i jednotlivé definice pojmů. Klíčovým kritériem pro posouzení delikttní odpovědnosti znalce je dle nové právní úpravy výkon činnosti s odbornou péčí, což je vyšší kvalitativní standard nežli řádný výkon činnosti. K tomuto závěru lze dospět jednak výkladem jazykovým (řádný výkon činnosti lze chápat jako takový, který je náležitý, přiměřený, vhodný, důkladný, přičemž výkon činnosti s odbornou péčí v sobě zahrnuje stejné kvality, ale nad to obsahuje též prvek odbornosti, tedy kvalifikované profesní znalosti), jednak výkladem systematickým (srov. lex generalis v § 5 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, dle kterého odborná péče vyžaduje jednání se znalostí a pečlivostí, která je s určitým povoláním či stavem spojena). Lze uzavřít, že požadavek odborné péče je přísnějším kritériem než požadavek řádného výkonu činnosti“*
26. Použití nesprávné metody ve znaleckém posudku tak lze považovat spíše za nepostupování s odbornou péčí než za jiný než řádný výkon znalecké činnosti. Tomu ostatně nasvědčuje i vyhláška č. 37/1967 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2020, která fakticky jedinou obsahovou náležitost znaleckého posudku stanovila v § 13 odst. 2: „*V posudku uvede znalec popis zkoumaného materiálu, popřípadě jevů, souhrn skutečností, k nimž při úkonu přiblížil (nález), a výčet otázek, na které má odpovědět, s odpověďmi na tyto otázky (posudek).*“ Naproti tomu vyhláška č. 503/2020 Sb., účinná od 1. 1. 2021, počítá s metodou hned v několika svých ustanoveních (srov. § 41 odst. 5, § 42, § 57, § 58 odst. 2).
27. Dle právní úpravy účinné do 31. 12. 2020, jež byla nepochybně méně přísná (než pozdější právní úprava účinná od roku 2021, tj. zejména zákon č. 254/2019 Sb. a vyhláška č. 503/2020 Sb.), tedy nebylo možno postihnout žalobci vytýkané jednání (srov. čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.“). Tím, že tak žalovaný učinil, postupoval v rozporu se zásadou *nullum crimen sine lege* (čl. 39 Listiny základních práv a svobod), jež se uplatní i v oblasti správního trestání.

28. Přestože již tento dílčí závěr by postačoval pro zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost dle § 78 odst. 1 s. ř. s., soud podotýká, že i kdyby dané jednání bylo možno přestupkově postihnout i za staré právní úpravy obsažené v zákoně č. 36/1967 Sb., jednání žalobce by bylo zčásti promlčeno.
29. Žalovaný spatřoval protiprávní jednání žalobce v tom, že dne 9. 5. 2017 vypracoval znalecký posudek metodologicky nesprávně a tento znalecký posudek stvrdil nejprve při hlavním líčení před Městským soudem v Praze dne 8. 8. 2019 a následně i při veřejném zasedání před Vrchním soudem v Praze dne 29. 6. 2020. Z hlediska promlčení žalovaný chápe všechna tři jednání jako jeden skutek, k jehož spáchání došlo až 29. 6. 2020 s tím, že ještě při jednání Vrchního soudu v Praze dne 29. 6. 2020 měl žalobce možnost svůj postup opravit či doplnit.
30. Argumentace žalovaného nemůže obstát.
31. Především je třeba uvést, že mezi vypracováním znaleckého posudku (9. 5. 2017) a jeho stvrzením při hlavním líčení dne 8. 8. 2019 uplynula doba více než dvou let, tj. doba delší než promlčecí lhůta stanovená právní úpravou účinnou do 30. 6. 2017 (tj. právní úpravou účinnou v době zpracování předmětného písemného znaleckého posudku, srov. § 20 zákona č. 200/1990 Sb., v němž byla stanovena roční promlčecí lhůta, která mohla být přerušována, nejpozději se však přestupek promlčel za dva roky od jeho spáchání). Není důvodu, proč by zpracování vadného znaleckého posudku a jeho stvrzení mělo být z hlediska promlčení považováno za jeden skutek, zvláště pokud mezi jeho jednotlivými dílčími útoky uplynula relativně dlouhá doba. Ne každý písemně podaný znalecký posudek pak musí být stvrzen při výsledku znalce ve smyslu § 108 tr. ř. (např. ne každé trestní řízení dospěje do fáze řízení před soudem, popř. ani v řízení před soudem nemusí za určitých podmínek probíhat dokazování apod., např. dojde-li k prohlášení viny, sjednání dohody o vině a trestu či tzv. odklonu v trestním řízení; podobně ani v občanském soudním řízení nemusí vždy být znalec vyslechnut, srov. § 127 odst. 1 o. s. ř.).
32. K tomu lze odkázat na judikaturu Nejvyššího soudu v trestních věcech vztahující se k trestnému činu krivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku dle § 346 odst. 1 tr. zákoníku. Znak „podání znaleckého posudku“ podle § 346 odst. 1 tr. zákoníku je v případě písemně vypracovaného znaleckého posudku naplněn tím, že znalec vyhotoví posudek a předá ho zadavateli, popřípadě i jiné osobě (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 6. 2010 sp. zn. 3 Tdo 1483/2009, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 55/2011, dále srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 5. 2022 sp. zn. 4 Tdo 364/2022).
33. Argumentace žalovaného by tak vedla k absurdnímu závěru, že přestupek spočívající ve zpracování metodologicky vadného znaleckého posudku by se vůbec nemohl promlčet, dokud by tento posudek nebyl stvrzen ústně. Takový přístup však zcela popírá právní jistotu obviněného z přestupku, která je přitom chráněna i na ústavní úrovni (srov. přiměřeně závěry vyslovené v nálezu Ústavního soudu ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19). Na druhé straně by argumentace žalovaného vedla rovněž k tomu, že činnost znalce spočívající v písemně vypracovaném znaleckém posudku, jenž by byl vypracován v rozporu s § 8 zákona č. 36/1967 Sb., by byla nepostižitelná, dokud by znalecký posudek nebyl stvrzen při výsledku znalce před soudem – v případě absence takového výsledku by taková (nikoliv řádná) znalecká činnost byla nepostižitelná zcela.
34. Běh promlčecí lhůty (resp. promlčecí doby) tak lze vztahovat jedině pro každý žalobci vytýkaný skutek zvlášť. Není, proto pochyb o tom, že skutek ze dne 9. 5. 2017 byl promlčen ještě před zahájením správního řízení. Naopak u skutků ze dne 8. 8. 2019 a 29. 6. 2020 tříletá promlčecí doba dle § 30 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, neuplynula před zahájením správního řízení v červnu 2021, resp. maximální pětiletá promlčecí doba dle § 32 odst. 3 téhož zákona neuplynula před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí. Promlčen je tak toliko první skutek ze dne 9. 5. 2017. Jelikož byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku, který byl zčásti promlčen, postupoval žalovaný nezákonně, protože soud napadené rozhodnutí ministra spravedlnosti zrušil dle § 78 odst. 1 s. ř. s.

35. Soud rovněž dodává, že hodnocení správnosti použité metody ve znaleckém posudku je především otázkou odbornou. Žalovaný provedl vlastní úvahu o nesprávnosti žalobcem použité metody (srov. např. odst. 25-28 prvostupňového rozhodnutí ze dne 30. 8. 2021), aniž by pro to měl vlastní odborné znalosti. Jakkoliv lze připustit určitá obecně platná pravidla pro volbu metod zpracování znaleckého zkoumání, tato se může v tom, kterém případě lišit, a to v závislosti na jednotlivých znaleckých oborech, odvětvích či specializacích, jakož i s ohledem na specifické okolnosti případu, v rámci, něhož je znalecký posudek zpracováván. Pro kvalifikované přijetí závěru o nesprávnosti použité metody bylo třeba vycházet z posudku jiného znalce, který by postup žalobce řádně přezkoumal z odborného hlediska. Pokud tak žalovaný neučinil, zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
36. Městský soud v Praze na základě výše uvedeného uzavírá, že tedy shledal napadené rozhodnutí jednak nezákonným (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a jednak nepřezkoumatelným /§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s./, a proto předmětné žalobou napadené rozhodnutí ze dne 21. 1. 2022 č. j. MSP-73/2021-ODKA-ROZ/3 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
37. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Náklady vynaložené žalobcem v daném řízení představují zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a náklady právního zastoupení žalobce advokátem ve výši 12 400 Kč, což tvoří 4 úkony právní služby po 3 100,- Kč (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, písemné podání ve věci samé, 2 x účast při jednání) a související paušální poplatky v celkové výši 1 200 Kč (4x 300 Kč) dle §§ 7, 9 odst. 4 písm. d), 11 odst. 1 písm. a), d), g) a 13 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, dále pak náhrada za použití vozidla v celkové výši 4 025 Kč a náhrada promeškaného času ve výši 1 600 Kč. Náhrada za použití vozidla ve výši 4 025 Kč odpovídá vykonání dvou cest mezi sídlem advokáta na adrese Malé náměstí 124/15, 500 03 Hradec Králové a Městským soudem v Praze a zpět v celkovém rozsahu 480 km (2 x 240 km). Náhrada cestovních výdajů sestává ze základní náhrady v rozsahu 5,60 Kč za 1 km, tj. 2 688 Kč a z náhrady za spotřebované pohonné hmoty v rozsahu 38,70 Kč za 1 l motorové nafty. Z doloženého velkého technického průkazu vozidla vyplývá spotřeba vozidla 7,2 l/100 km. Za spotřebované pohonné hmoty tedy náleží náhrada v rozsahu 1 337,47 Kč. Celkem tedy za cestovní náhrady náleží 4 025 Kč. Průměrná cena za 1 l použitého paliva a sazba základní náhrady za 1 km jízdy byly stanoveny podle § 1 písm. b) a § 4 písm. c) vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 398/2023 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad pro rok 2024. Městský soud žalobci dále přiznal náhradu za promeškaný čas v souvislosti s poskytováním právní služby při úkonech prováděných v místě, které není sídlem nebo bydlištěm advokáta, za čas strávený cestou do tohoto místa a zpět v rozsahu 16 započatých půlhodin (8 hodin) při sazbě 100 Kč za každou započatou půlhodinu [§ 14 odst. 1 písm. a) a § 14 odst. 3 advokátního tarifu], tedy celkem 1 600 Kč. Právní zástupce žalobce prokázal, že je plátcem DPH, a proto se částka zvyšuje o hodnotu příslušné daňové sazby (4 037 Kč). Celkem tak náklady řízení žalobce činí 26 262 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu,

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 5. listopadu 2024

JUDr. Marcela Rousková v.r.
samosoudkyně